මනවැලි සංවර්ධන සහ පරිසර අමාත්‍යාංශය

පිවිතුරු නිෂ්පාදනය යනු කුමක්ද?

පිවිතුරු නිෂ්පාදනය යනු සම්පත් කාර්යක්ෂමතාවය ඉහළ නැංවීම තුලින් නිෂ්පාදන සහ සේවා සැපයීමේදී වැඩ වාසි සැසඳා ගැනීමත්, පරිසරයට සිදු වන හානි වළක්වමින් අරමුණු කොටගත් නිෂ්පාදන සහ සේවා සඳහා මූල්‍යමය වශයෙන් වඩා තිරසාර සංවර්ධන මූලාරම්භයයි. පරිසර අමාත්‍යය පාළකයට වඩා මෙම සංකල්පය මගින් අත්දැකීම් කරනු ලබන්නේ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය තුළ දී, සේවාවන් ඉබා දීමේ දී සහ නිෂ්පාදන මගින් ඇතිවිය හැකි අහිතකර පාරිසරික බලපෑම් සඳහාමොකරණය කිරීම තුලින් පරිසර ආරක්ෂණය සිදු කිරීමයි, මෙම සංකල්ප භාවිතය මගින් නිෂ්පාදන සහ සේවා ක්‍රියාවල මූලාශ්‍රය තුළදීම සෙදවුම් භාවිතය, රැළය සහ බලශක්තිය පරිහරණය කරන අකාරය විශ්ලේෂණය කිරීම සිදු කරයි. මෙම විශ්ලේෂණයේ දී අමුද්‍රව්‍ය, රැළය සහ බලශක්ති භාවිතය වැළැක්වීමත් අවාර්තය සහ අපද්‍රව්‍ය වර්ගීකරණය අවම කිරීමත් සඳහා ගැලපෙන විකල්ප හඳුනා ගැනීම සිදුවෙයි. මෙහෙදෙස හඳුනා ගන්නා විකල්ප ආයතනය අනුව වෙනස් විය හැකි නමුත් අවසානයෙහි දී මෙමගින් නිෂ්පාදන සහ සේවා ක්ෂේත්‍රය තුල සම්පත් කාර්යක්ෂමතාවය ඉහළ නැංවීම සිදුකරයි. තවද මෙම සංකල්පය නිෂ්පාදනයක හෝ සේවාවක සම්පූර්ණ ජීවිත චක්‍රය ආවරණය වන පරිදි යොදා ගත හැකි අතර එමගින් කර්මාන්ත කාර්යක්ෂමතා, නිෂ්පාදන සැසඳුම්, ඉතදවුම් අමුද්‍රව්‍ය, මෙහෙයුම් ක්‍රම, තාක්ෂණික සහ ඇසුරුම් කිරීම, අපද්‍රව්‍ය භාවිතය වැනි අංශ සඳහා ද සම්බන්ධ ව ක්‍රියාත්මක කල හැකිය.

ආරම්භය සහ විකාශය

එක්සත් ජාතීන්ගේ පරිසර වැඩසටහන (UNEP) මගින් රියෝ සමුළුව අරමුණු කර ගනිමින් 1989 වසරෙහි දී එක්සත් රාජ්‍යධානියේ දී සංවිධානය කරන ලැබූ රැස්වීමකදී පිවිතුරු නිෂ්පාදන සංකල්පය මුල්වරට හඳුන්වා දෙන ලදී. පසුව එක්සත් ජාතීන්ගේ පරිසර වැඩසටහන සහ එක්සත් ජාතීන්ගේ කර්මාන්ත සංවර්ධන සංවිධානය (UNIDO) මගින් සංවර්ධනය වෙමින් පවතින සහ ආර්ථික සංක්‍රමණික අවස්ථාවේ පසුවන රටවල් සඳහා ජාතික පිවිතුරු නිෂ්පාදන මධ්‍යස්ථාන (NCPC) පිහිටුවීමේ අන්තර්ජාතික ව්‍යාපෘතිය දියත් කරන ලදී. වසර 14 කට පසුව මෙම ජාතික පිවිතුරු නිෂ්පාදන මධ්‍යස්ථාන වැඩසටහන හැඳින විමර්ශනයෙන් පසු එක්සත් ජාතීන්ගේ පරිසර වැඩසටහන සහ එක්සත් ජාතීන්ගේ කර්මාන්ත සංවර්ධන සංවිධානය මගින් "සම්පත් කාර්යක්ෂම පිවිතුරු නිෂ්පාදන වැඩසටහන (RECP) " නමින් නව නවීන් වැඩසටහනක් 2009 වසරෙහි දී හඳුන්වාදෙන ලදී.

සම්පත් කාර්යක්ෂම පිවිතුරු නිෂ්පාදන වැඩසටහනෙහි ක්‍රියාකාරිත්වය;

සමස්ත නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ සියලු පියවරයන් හි ස්වභාවික සම්පත් (අමුද්‍රව්‍ය, ජලය සහ බලශක්තිය) වලදායී ලෙස භාවිතය තුලින්

මිනිසාට සහ ප්‍රජාවට සිදුවිය හැකි අවදානම අවම කිරීම සහ ඔවුන්ගේ සංවර්ධනයට උදව් වීම තුලින්

කර්මාන්ත නිෂ්පාදන පද්ධතිය මගින් ස්වභාවික පරිසරයට ඇතිවිය හැකි අයහපත් බලපෑම් අවම කිරීම තුලින්

සම්පත් කාර්යක්ෂම පිවිතුරු නිෂ්පාදනය භාවිතයේ වාසි:

1. නාස්තිය අවම කිරීම, ප්‍රතිචක්‍රීකරණය, පිරියම් යෙදීම් සහ ආරක්ෂාකාරී කසල අපහරණය මගින් පරිසර හානිය සහ පරිසර දූෂණය වැළැක්වීම.
2. ආර්ථික ප්‍රතිඵාග සහ නව වෙළඳපොල අවස්ථා සැලසීම සහ එතුලින් දිග කාලීන වශයෙන් ඉහළ ආර්ථික වර්ධනයක් ඇතිවීම.
3. පරිසර හානි වැළැක්වීම හෝ හානිවීමේ සීඝ්‍රතාවය අවම කිරීම සහ ස්වභාවික සම්පත් අවභාවිතය පහත හෙළීම.
4. ගෝලීය වෙළඳපොල තුළ නිෂ්පාදන තරගකාරීත්වය ශක්තිමත් කිරීම.
5. නිෂ්පාදකයින්ගේ ප්‍රතිරූපය සහ නිෂ්පාදන කෙරෙහි පාරිභෝගික විශ්වාසය ඉහළ නැංවීම.
6. සෞඛ්‍ය උපද්‍රව ඇතිවීමේ අවදානම පහත හෙළීම සහ ආරක්ෂිත බව ඉහළ නැංවීම.

ශ්‍රී ලංකාව තුල සම්පත් කාර්යක්ෂම පිවිතුරු නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය

ජාතික පිවිතුරු නිෂ්පාදන මධ්‍යස්ථානය

2002 වසරෙහි දී කර්මාන්ත සහ වෙළඳ අමාත්‍යංශය යටතේ ජාතික පිවිතුරු නිෂ්පාදන මධ්‍යස්ථානය පිහිටුවීමේ සමග ශ්‍රී ලංකාව තුල පිවිතුරු නිෂ්පාදන සංකල්පය ක්‍රියාත්මක කිරීම ආරම්භ කරන ලදී. මෙම මධ්‍යස්ථානය මගින් කර්මාන්ත සඳහා උපදේශන සේවා, රැළ, සෙදවුම් සහ බලශක්ති විගණන සේවා , කාර්යක් සහ ජල පියසටහන් ගණනය කිරීම සහ සේවා සැපයීම සහ ධාරිතා වර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සිදුකරනු ලබයි.

ජාතික පිවිතුරු නිෂ්පාදන ප්‍රතිපත්තිය සහ උපාය මාර්ගය

මෙහෙවර සංවර්ධන සහ පරිසර අමාත්‍යංශය පිවිතුරු නිෂ්පාදන සංකල්පය වෙනුවෙන් ප්‍රතිපත්තිමය මෙහෙ හැදින්වීමක් වෙමින්, ජාතික පිවිතුරු නිෂ්පාදන මධ්‍යස්ථානය සහ අදාලතන් අදාළ ආයතන ඒකාබද්ධ කරගනිමින් 2005 වසරෙහි දී ජාතික පිවිතුරු නිෂ්පාදන ප්‍රතිපත්තිය සහ උපාය මාර්ගය සකස් කරන ලදී. මෙම ප්‍රතිපත්තික සහ උපායමාර්ගය පහත දැක්වෙන අරමුණු මත ගොඩනැගී ඇත.

- ශ්‍රී ලංකාව තුළ තිරසාර සංවර්ධනයක් ඇති කිරීම.
- ශ්‍රී ලංකාවේ පාරිසරික ගුණාත්මකභාවය වර්ධනය කිරීම.
- ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ සෑම අංශයක් තුලින්ම පරිසර හිතකාමීභාවය වර්ධනය කිරීම.
- දිවිපුදාම තරග කිරීම සහ සෑම ශ්‍රී ලාංකිකයෙකුගේම ජීවන තත්වය වර්ධනය කිරීම.

ප්‍රතිපත්තිය සහ උපාය මාර්ග අරමුණු:

- අමුද්‍රව්‍ය කාර්යක්ෂම ලෙස භාවිතා කිරීම තුලින් ස්වභාවික සම්පත් මත ඇතිවන පීඩනය අඩු කිරීම.
- සේවා සැපයීමේදී ද, නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලදී ද භාණ්ඩ නිර්මාණයේ දී සහ භාවිතයේදී ද පරිසර හිතකාමී ක්‍රම අනුගමනය කිරීමෙන් පරිසරයේ කාර්යසාධනය වර්ධනය කිරීම.
- වඩා පරිසර හිතකාමී නිෂ්පාදන හා සේවා ඇති කිරීම මගින් රැළය සහ බලශක්ති භාවිතය අවම කිරීම සහ කාර්යක්ෂම කිරීම.
- පරිසර හිතකාමී ක්‍රම අනුගමනය කිරීම තුලින් මද්‍රශ්‍ය සහ ගෝලීය වෙළඳපොළ තරඟකාරීත්වය වර්ධනය කිරීම.
- තිරසාර සංවර්ධනය සඳහා නැඹුරුවක් ඇති කිරීම.

ජාතික පිවිතුරු නිෂ්පාදන උපායමාර්ගය:

- වර්තමාන රාජ සහ සෙදැවුම් පරිභෝජන රටා වෙනස් කිරීම තුළින් සම්පත් වඩා අධි පරිභෝජනය සහ නාස්තිය අවම කිරීම
- බළශක්ති නාස්තිය වැළැක්වීම හෝ අවම කිරීම.
- බළශක්ති කාර්යක්ෂමතාවය වර්ධනය තුළින් බළශක්ති සංරක්ෂණය.
- නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියක පිවිත චක්‍රය විනුග කොට තිරණ ගැනීමේ මූලධර්මය යොදා ගැනීම මගින් අමුද්‍රව්‍ය අධිශෝෂනය සහ නාස්තිය අවම කිරීම හෝ වැළැක් වීම.
- සේවා සහ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ දී පිරුවන විමෝචන සහ අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය සහ ඒවායේ විෂ සහිතා බව තුරන් කිරීම හෝ අවම කිරීම.
- පරිසර හිතකාමී පාරිශ්‍ර සංරක්ෂණ කුම ක්‍රියාත්මක කිරීම මගින් පස හිතුරු වීමට හේතු වන ක්‍රියාවලීන් වැළැක් වීම.
- පරිසරයට හානිකර භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය සහ ඒවා භාවිතය අවධේරයමත් කිරීම.
- පරිසර හිතකාමී භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය සහ භාවිතය දිරි ගැන්වීම.
- දැනුවත් කිරීම සහ තොරතුරු ප්‍රචාරණය.
- හැකි සෑම අවස්ථාවකදීම තීරණ ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය සඳහා බිම මට්ටමේ සහභාගිත්වය ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
- ප්‍රාදේශීය, කලාපීය සහ ජාතික පරිපාලන මට්ටම් තුළට පිවිතුරු නිෂ්පාදන සංකල්ප ඒකාබද්ධ කිරීම තුළින් යහපාලන රටාවන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
- නිතිමය සහ වෙළඳපොළ මත පදනම් වූ යාන්ත්‍රණයක් (මූල්‍යමය) ඇති කිරීම.
- පිවිතුරු නිෂ්පාදන අංශික ප්‍රතිපත්ති සහ උපායමාර්ග වල කාර්යසාධනය අගයමින් සහ රසු වියරම් කිරීම් සඳහා නිර්ණායක සහ මිනුම් ස්ථාපිත කිරීම.
- (තිරන්තර) වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලියක් ස්ථාපිත කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- පිවිතුරු නිෂ්පාදන වැඩසටහන් සහ ප්‍රතිපත්ති වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ක්‍රියාපිළිවෙත් ස්ථාපිත කිරීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- පිවිතුරු නිෂ්පාදන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සහ දේශීය මෙන්ම ගොඩනැගෙන ආංශික සහ අන්තර් ආංශික ජාල සම්බන්ධතා සමිබන්ධීකරණය සඳහා දිවයින පුරා ක්‍රියාත්මක වන තිරසාර ආයතනික යාන්ත්‍රණයක් ගොඩනැගීම.

ජාතික පිවිතුරු නිෂ්පාදන අංශික ප්‍රතිපත්ති සහ උපාය මාර්ග

- සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රය සඳහා ජාතික සුපිරිසිදු නිෂ්පාදන ප්‍රතිපත්තිය සහ උපාය මාර්ගය, 2007
- සංචාරක ක්ෂේත්‍රය සඳහා ජාතික සුපිරිසිදු නිෂ්පාදන ප්‍රතිපත්තිය සහ උපාය මාර්ගය, 2008
- ධීවර ක්ෂේත්‍රය සඳහා ජාතික සුපිරිසිදු නිෂ්පාදන ප්‍රතිපත්තිය සහ උපාය මාර්ගය, 2008
- කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රය සඳහා ජාතික සුපිරිසිදු නිෂ්පාදන ප්‍රතිපත්තිය සහ උපාය මාර්ගය, 2012

පිවිතුරු නිෂ්පාදන සඳහා වන ජාතික මෙහෙයුම් කමිටුව

ජාතික පිවිතුරු නිෂ්පාදන ප්‍රතිපත්තිය සහ උපාය මාර්ගය සහ අංශික ප්‍රතිපත්ති සහ උපාය මාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීම මෙහෙයවීම සඳහා රාජ්‍ය සහ පෞද්ගලික අංශ වල නියෝජනයෙන් යුක්ත මෙම ජාතික මෙහෙයුම් කමිටුව 2013 වසරෙහිදී ස්ථාපිත කරන ලදී.

පිවිතුරු නිෂ්පාදනය:

කාර්යක්ෂමතාවය වර්ධනය කිරීම සඳහා සහ මිනිසාට සහ පරිසරයට සිදුවන හානිය අවම කර ගැනීම සඳහා නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියට, නිෂ්පාදනයන්ට සහ සේවා සැපයීමේ දී පාරිසරික හානි වැළැක්වීම අරමුණු කොට ගත් ඒකාබද්ධ උපායමාර්ග නිරන්තරවම උපයෝගී කර ගැනීම.

ශ්‍රී ලංකාවේ පිවිතුරු නිෂ්පාදන ක්‍රියාදාමය

ශ්‍රාවණ 2015.07.29

සම්පාදනය සහ සැලසුම් කිරීම
ගගනගාමී රසල ගුණරත්න
ඩොක්ටරුවරු, ජාතික පරිසර පාලන මධ්‍යස්ථානය
දු.ක. 0112873201 සැසැඒ: 0114443942
විද්‍යුත් තැපෑල:
වෙබ් අඩවිය: